

Таньгъчин партийн конференцин шиидврмүдиг шунмгъагъар күүцэхмн

1957 джилд декабрь сарин
Хальмг таньгъчин
партийн организацин 18-ч кон-
ференц кѳдлмшнн тѳгсѳв.
Таньгъчин партийн организа-
цин конференц, Хальмг тань-
гъчин эдл-ахун, культури
тосхлтин тускар куудвр ке-
гѳд, цѳаранднь эн халхар
ямаран тѳрмүд күүцѳгдх бол-
но, ямаран кѳдлмшн кегдх бол-
но, эн тоот тускар, цугъара-
гъарнь толрха, темдгтѳ шиид-
врмүд батлдж абѳ.

Конференц деер делегат бол-
гъна босдж келсн үг, теднѳ
сүв-селвгнь, КПСС-н Хальмг
таньгъчин шинѳс суньгѳгддж
шиндгдсн, комитетин бюрон
кѳдлмшт тоолгдлж, таньгъчин
партийн организацин кѳдлмшн
делгрүлгънд ик ачта, туста
болхнь мел лавта.

Хальмг таньгъчин партийн
организацин 18-ч конференц,
советск олн-ѳмтн, үзгдѳд уга,
производствени болн полити-
ческ ѳргмдлжтѳ бѳѳх цагла ке-
гдв. Советск государствн дѳчн
джилнн хаалгънь, алдр сууд-
врмүдин болн ба атр-чн ирг
гүджрлтин соньн-сѳѳхн цаг
болдж, алтн үзгүдѳр бичгдлж,
тууджд орв. Эн йим соньн-
сѳѳхн цагт эклц ѳгснь Алдр
Октябрьск социалистическ ре-
ѳюц боллг.

Коммунистическ партин Ле-
нинск Центральн Комитетин
тѳрдүрт, мана ори-нут-
гъч олн-ѳмтн, КПСС-н XX-ч
хургин тууджлгч шиидврмү-
диг кинѳн кевѳр күүцѳдж, эдл-
ахун болн культури тосхл
делгрүлгънѳ ик динлврмүд
ѳчлхѳв.

Мана Коммунистическ пар-
тин XX-ч хургин шиидврмү-
диг күүцѳдж, эркснлгънѳ уч-
рар гаргъгдсн эндү, халжгър,
йосн биш йовдлмүдиг уга кел-
гъар КПСС-н Центральн Ко-
митет ик кѳдлмшн делгрүлв.
Тер кѳдлмшѳс негнѳ, хальмг

келн-ѳмтсн эврѳ бибиннѳ на-
циональн автономиг хѳрү бос-
гъхнн тускар гаргъгдсн Пар-
тинн болн Правительствнн шиид-
вр мѳн. Тегѳд, энүгѳр авад
хѳлѳхлѳ, хальмг келн-ѳмтснн
тускд, эркснлгънѳ цагт
үзүлгдсн йосн биш йовдл мел
тѳрүц уга кегдв.

Хальмг автономн таньгъч
бүрдѳлгънг, хальмг келн-ѳмтс,
йир ик, кемдѳлдж болшго
чинртѳ тѳр гидж, келн-ѳмтнѳ
ленинск политикнн динлвртѳ,
күчтѳ делгрлгт гидж ик байр-
тагъар тосцхав. Коммунисти-
ческ партин болн советск пра-
вительствнн килмджд хальмг
келн-ѳмтс ханлтта сѳн кѳдлм-
шѳрн хѳрү ѳгчѳцхѳнѳ.

Онүгрсн, 1957 джилд, эв-
рѳннѳ тѳрскн газрури нѳѳмн
миньгън хальмг ѳрк-бул нуудж
ирцхѳх бѳѳснн. Ирчксн улснѳ
болхла ѳнүгрсн джилнн де-
кабрь сарин нег шннин тоо-
гъар 9.325 ѳрк-бул болдж
гарв. Ирсн улс цугъарн кех
кѳдлмштѳ, бѳѳх гертѳ, бѳѳрш-
лнѳв гисн газртан бѳѳршлцхѳв.

Хальмг таньгъчин эдл-ахун
болн культуриг ѳдлүлгън
күүцѳнѳгүстѳгъѳр, түргѳр ке-
гддж йовна.

Болв зуг, цугъар сансар күү-
цѳд белн болад йовна гидж
келдж болшго. Нуудж ирц-
хѳсн улсн кѳдлмшн олдж ѳг-
лгъѳр болн бѳѳх пѳтр олдж ѳг-
лгъѳр, элниг гарлгч кѳдлмшт
ѳдлүлдж оруулгъар дуту-ду-
нд йовдлмүд, эндү бѳѳсн бол-
но. Хальмг келн-ѳмтснн кадр-
мүдиг ѳдлүлдж кѳдлмшт
оруулгънг ѳдлүлгън күүц гидж
келдж болшго. Эн халхар йир
ик кѳдлмшн кегдх зѳвтѳ.

Селѳнѳ эдл-ахун халхд олн
дуту-дунд йовдлмүд бѳѳнѳ.
Селѳнѳ эдл-ахун таньгъчин
управлень, эдл-ахун ѳслтиг
ода чигн муугъар гардджана,

Под малин больчи, нег улу
хѳбнѳ гару, хѳлѳмдѳж, асрмдѳж
му болсна учрар – йир ик. Зѳрм
газрт малин хог-хол татугъар
белдгдсн, малин арл йовх ул-
снн бѳѳх бѳѳдлинѳ арднѳ ордж
ѳс ясдг йовдлмүд бѳѳнѳ.

Мана таньгъчин колхозмүд
болн совхозмүд усар хѳтѳр
болсна учрар, ус элвдлжүлгъѳр
ик кѳдлмшн кегдх зѳвтѳ. Энү-
нѳ тускар таньгъчин партийн
организацин конференц, мана
колхозмүд болн совхозмүд,
эврѳннѳ чидлѳрн ус хуралгънг,
боодг тосхлгънг делгрүлдж,
биѳдѳн күрх уста болх зѳвтѳ
гидж заав. Таньгъчд хаалгъ
яслгън, шинѳс хаалгъ тосхлгън
йир муугъар кегдлж йовна.
Эн кергин тѳлѳ государствн
гаргълж ѳгсн мѳнѳгн олзлгд-
дѳхѳш.

Таньгъчин партийн органи-
зацин 18-ч конференцин деле-
гатнр, таньгъчин партийн ор-
ганизацин олн-зүсн халх кѳд-
лмшиг, таньгъчин цуг гарлгч
организацснн кѳдлмшиг, теднѳ
гардчнриг шүрүтѳ чаньгъ
шалгъллгънла харгъулдж, кѳд-
лмштнѳ бѳѳх эндүсннѳ, дуту-
дунд йовдлмүдинѳ ик зѳрмг
кевѳр илдкцхѳв.

Цуг олн-зүсн халх кѳдлм-
шѳр партийн конференц годр-
ха, темдгтѳ шиидвр гаргъѳв.

Эн шиидвр мана таньгъчин
цуг партийн организацин, на-
дк цуг организацснн эрк-биш
күүцѳх зѳвтѳ кѳдлмшнѳ.

Таньгъчин партийн органи-
зацин 18-ч конференцин шиид-
вриг коммунист болгън, ком-
сомolec болгън, таньгъчин
цуг куч-кѳлсчнр цугъарн сѳѳ-
нѳр медлж, энүг дун угагъар
күүцѳхнн тѳлѳ муурлт угагъар,
ик гидг батта, чаньгъ шуилт-
тагъар ноолдцхѳх зѳвтѳ.